

Resenärernas yttrande över Sörmlands reviderade trafikförsörjningsprogram 2026-2035

DNR: RUN-HRU24-0119

Härmed översänds Resenärernas yttrande om det reviderade trafikförsörjningsprogrammet 2026-2035 och understryker vikten av att involvera resenärerna i frågor som påverkar situationen för kollektivtrafikens kunder.

Yttrandet är i 4 delar:

1. Presentation av organisationen Resenärerna.
2. Generella möjligheter till förbättringar för de som åker kollektivt.
3. Kommentarer till trafikförsörjningsprogrammet. Vad gäller detta vill vi understryka att vi uppskattar att det ofta påtalas att det måste vara enkelt att resa kollektivt. Denna fråga är helt avgörande för utvecklingen av kollektivtrafiken.
4. Resenärernas stationsprojekt.

1. Presentation av Resenärerna. Riksorganisationen för Kollektivtrafikens konsumenter

- Resenärerna (<https://resenarerna.se/>) är Sveriges enda nationella intresseorganisation för kollektivtrafikens konsumenter.
- Resenärerna omfattar regionala resenärsnätverk och organiserar därutöver enskilda resenärer. Exempel på resenärsnätverk är TiM-pendlare.
- Resenärerna är medlem av Sveriges Konsumenter, som är en sammanslutning av svenska konsumentorganisationer.
- Resenärerna representerar Sverige i paraplyorganisationen European Passengers Federation, som samlar europeiska resenärorganisationer.
- Resenärernas mål är en bättre och för kollektivtrafikresenären enklare kollektivtrafik.

2. Generella möjligheter till förbättringar för de som åker kollektivt. Resenärerna följer utvecklingen av kollektivtrafiken i Sverige och konstaterar att gällande dessa punkter finns stor förbättringspotential

Kollektivtrafiken utgör en viktig funktion i samhället och ambitionen måste av flera välkända skäl vara att en större andel av resorna görs med kollektivtrafik, cykel eller till fots. För att välja att åka kollektivt måste resenären tycka att det är **enkelt och attraktivt** att resa kollektivt.

Kollektivtrafiken i en region är en del av ett större transportsystem och behöver därför planeras utifrån ett såväl **lokalt, regionalt, interregionalt som nationellt** resandebehov.

Säkerställ att planeringen sker utifrån ett **resenärsperspektiv och att kollektivtrafikens resenärer involveras tidigt** i utvecklingsprocessen.

Regionens samverkan med **nationella myndigheter och angränsade regioner** krävs för att lyfta satsningar i nationella och regionala infrastrukturplaner, men också **gentemot kommunerna** genom att bistå och t.ex. peka på behovet av medel till kollektivtrafikens kringliggande infrastruktur, såsom gång- och cykelvägar till hållplatser och stationer.

Korta **restider och bytestider** är viktiga. Erfarenheter från många trafiksystem visar att resenärerna uppskattar taktidtabeller och reser mer då **taktidtabeller** införs. Dessa innebär att bussen/tåget avgår samma minuttal varje timme.

Det ska vara **enkelt att köpa biljett**, vare sig man reser dagligen eller gör enstaka resor. Främst för sällanresenärer måste det också vara **enkelt att få information om linjenät, kartor och tidtabeller**. Enkelheten är också speciellt viktig för att kunna attrahera nya kunder/resenärer.

Resenärer behöver tillgång till korrekt information och det ska gå att nå **kundtjänst och trygghetsjour via telefon under hela trafikdygnet**.

Ett för resenärerna mycket stort problem är att utformningen av biljettsystem, biljettregler, appar, benämningar, tidtabeller, kartor m.m. skiljer sig mycket åt mellan olika regioner och trafikföretag. Ett samarbete mellan regioner, trafikbolag för **mer likformade regler och informationer** är av mycket stor vikt för kollektivtrafikresenärerna.

På stationer/hållplatser måste bl.a. finnas tydlig information om **vilka som trafikerar stationen/hållplatsen** och hur de kan kontaktas. Resenärerna driver ett projekt då vi besöker stationer/hållplatser och ser på service, bytesmöjligheter, tillgänglighet, information mm. Se punkt 4 i detta yttrande.

3. Några kommentarer till trafikförsörjningsprogrammet för Sörmland

Hela resans enkelhet är viktig, från att enkelt komma till stationen, få information, köpa biljett och komma på plats i fordonet. Det måste vara bra koppling med anslutande annan trafik vad gäller tidtabeller och biljettsamarbete. Detta gäller angränsade länsbolag, MÄLAB, SJ, Trosabussen m.m.

Sörmlands utveckling sid 12. Under den rubriken understryks tågtrafikens vikt. Resenärerna vill då poängtera att Sörmland har ett, jämfört med de flesta andra län, välutvecklat järnvägsnät som helt och hållet är elektrifierat. Trots att infrastrukturen finns, järnvägen, mellan länets två största tätorter, Nyköping och Eskilstuna, används den inte idag för persontrafik.

Trafikförsörjningsprogrammets målbild sid 20. Enkelheten för resenären är så viktig så vi föreslår att den införs under rubriken Attraktiv.

Samhällsutveckling sid 28. Resenärerna vill understryka det viktiga med att samhällsplaneringen sker för att främja och förenkla kollektivtrafiken.

Allmän trafikplikt och öppet marknadstillträde sid 30. Samverkan kring biljetter och information skall inte bara vara möjlig, det skall vara något som eftersträvas i hög grad av inblandade trafikutövare.

Finansiering och ekonomiska förutsättningar sid 32. Resenärernas uppfattning är att tidtabeller, biljettregler, appar, linjesträckningar mm ändras för ofta. Vi är medvetna om att ändringar behövs, men de sker för ofta och gör resan mer osäker för resenären.

Resenärerna vill ge ett exempel på ett problem som en besökande, som skulle resa med kollektivtrafik i Sörmland, ställdes inför. Resan skulle ske Strängnäs-Mariefred och resan söktes på Sörmlandstrafiken i både app och webb. Ett bra tidtabellsförslag visades, men eftersom det var tåg inblandat gick det inte att köpa biljett. Tågdelen av resan är ett målartrafikståg, där Sörmland är delägare. Trots detta gick det inte att köpa en biljett för denna resa utan det krävdes flera biljetter och att köpen skulle ske på olika platser. Det saknades t.o.m. information om hur biljettinköpen skulle ske.

4. Resenärernas stationsprojekt

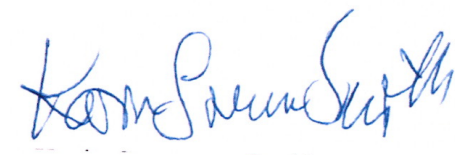
Stationer/hållplatser är kollektivtrafikens skyltfönster. Där börjar resan och där byter resenären mellan olika resesätt. Där är det mycket viktigt med bra information och service. För att uppmärksamma för resenären bra stationer utser vi varje år "Årets Station". Förra året 2025, som var

4:e gången årets station utsågs, fick Landskrona utmärkelsen.

Som underlag för vår utmärkelse har vi besökt stationerna och sett på service, bytesmöjligheter, tillgänglighet, information mm.

När Resenärerna för några år sedan startade stationsprojektet besökte vi alla RKM och informerade om vad vi kommit fram till gällande vad resenärerna förväntar sig och behöver samt hur det ser ut på stationerna. Vi återkommer gärna med uppdaterad information.

Lund den 2 februari 2026

Ordförande Resenärerna
Karin Svensson Smith

Kontaktperson
Olle Ek, olle.ek@resenarerna.se, 070 5526628

Resenärerna
